

Değerler Eğitimi

Değerler Eğitiminde Temel Süreç ve İlkeler: Akıl yürütme ve mantığı teşvik etme
Empati geliştirme
Benzlik saygısı (Öz saygı) geliştirme
İşbirliği geliştirme

Değerler Öğretimi Yaklaşımı:

- ① Değerlerin doğrudan Ö.Y: Öğretmen merkezli - Öğrenci katılımı
(Wilson)
a) Telkin Y.Y: Telkin, telrar
b) Davranış değiştirme Y.: (Skinner) Pekistirme
- ② Değerleri Belirginleştirme Y: Öğrenci merkezli - Kendi değerini belirler.
a) Seçme b) Ödüllendirme c) Davranmak
- ③ Değer Analiz Y.: Eleştirel düşünme - Mantıklı karar alma
Sınıflarda değer çatışmalarının nasıl çözüleceği öğrencilere öğretilir
- ④ Bütüncül Y.: Kohlberg'in Adil Topluluk Okulları
① Gelenek öncesi ② Geleneksel ③ Gelenek sonrası
Cezalı İhtaat Saflıktarı İyi Çocuklar Korum Dürer Top Söz. Eurense Al.
- ⑤ DE Gizli Güç: Örtük Program:
- ⑥ Karakter Eğitimi:
- ⑦ Gözlem Yoluyla Öğrenme:
- ⑧ Model Alma:
- ⑨ Hizmet ederek öğrenme:

Yenilenen Müfredetlerde Değerler ve Değerlerle İlişkili Tutum ve Davranışlar

Adalet - Dostluk - Dürüstlük - Özdenetim - Sabır - Saygı - Sevgi - Sorumluluk

Vatandaşlık - Yardımseverlik

Öğrencilere Kazandırılması Hedeflenen Yeterlilik ve Beceriler ile İlişkili Bilgi, Beceri ve Tut.

- * Fikilde iletişim
- * Bilim ve teknoloji yeterliliği
- * Öğrenmeyi öğrenme
- * Yabancı dillerde iletişim
- * Dijital yeterlik
- * İnisiyatif alma ve girişimcilik
- * Sosyal ve komunal yet
- * Kültürel farkındalık ve ifade

Eğitim ve Öğretimde Etik

Meslek Etiği ⇒ Meslek içi rekabeti düzenlemek
Yetersiz ve ilgisiz üyeleri ayırmak
Hizmet ideallerini korumak

Etik ikilem: Bir konuda birbirini karşıt iki taraf bulunması

Etik sapma: Etik olmayan eylemlerin sergilenmesi, kararların alınması

Meslek Etiğinde Yaklaşımlar:

Etik Kodlar

İkilemli Yak.

Standart Yaklaşım

Yazılı kurallar

Farklı bakış-zıtlıklar

Meslek etiği standartları

Etik Türleri:

⇒ **Normatif Etik**: Kurallar, yasalar

Normlar belirler

① Hangi insan karakteri ahlaken iyi, hangisi kötü?

② Toplum hangi ilke ve politikalara göre yapılandırılmalı?

③ Hangi değerler temel olmalı?

Sorgulama yapar
Belirlenmiş normlara göre
uygulanır bekler.

⇒ **Meta Etik**: Analitik felsefe, pozitivism, eleştirel

Örn: bağlılık veya uyumluluk gibi özelliklerin hangi durumlarda olm. gereken. Ziyade bu kavramların kendisine odaklanarak, bu kavramların içeriğini ve anlamlarını sorgulamak.

⇒ **Betimleyici Etik**: Var olan, şimdi ve burada olan EYLEME odaklanma
OLAN ve SONUÇ vermiş olan ahlaki eylemlerle ilgilenir.

Normatif: Kişinin davranışlarını yorumlama

Meta: "Yardı", "niyet", "anlayış" gibi kavramların analizi

Betimleyici: Davranışları çok yönlü ele alarak gerçekleştirilen eylemleri inceler

Etik Sistemleri: ① Hakkaniyet ilkesi ② İnsan hakları ilkesi

③ Faydacılık ilkesi ④ Bireysellik ilkesi

1. **Amaçlanan Sonuç Etiği**: ② **Kural Etiği**: ③ **Toplumsal Sözleşme Etiği**:

* Faydacılık * Tüm insanların mutluluğu * Yasa, gelenek * Olgu, otorite ve özgürlük

— Machiavelli — Mill.

— Kant

— Rousseau

③ **Kişisel Etik**

④ **Sosyal Yaşam Etiği**:

* Vicdan

* Başka canlılara ihtiyaç duyar.

— Martin Buber

Etik Kuramları

⇒ **Teoloji (Sonuç odaklı)**

⇒ **Deontolojik (Kural Temelli)**

⇒ **Erdem - Karakter**

Eylemin sonuçları - yarar

Eylemin kendisi - Ödev, ilke, yasa

- Ne tür insan olmalıyım?

- Ahlaki

Eylemin arkasındaki niyete bağlı

- Kisi nasıl yaşamalı?

⇒ **Seygiler Dayalı**

⇒ **Kazılsızlık (Örnek Olay)**

⇒ **Haklar Temeli**

Somut olaylar
Uygulanabilir etik.

Etik Ka

1- Dur ve

2- Amac

3- Gerçek

4- Seçim

Başlıca

① Adalet

② Eşitlik

③ Dürüst

④ Tarafs

⑤ Sorun

ETİK DİS

1- Ayırma

2- Kayır

3- Rüşve

4- Mobin

5- İhmal

Etik Dİ

Bireysel

* İsimi kay

* Saygılı

* Toplum

* Güvenir

* Kişisel

* Mesleke

* Özsaye

* Çalışm

* Kişisel

Öğret

1- Profes

3- Mes

5- Öğre

* Mesle

1- D

2- U

Etik Karar Verme Süreci

- 1- Dur ve Düşün
- 2- Araçların tanımlanması
- 3- Gerekleri bilmek
- 4- Seçenekleri geliştirmek

- 5- Sonuçları göz önüne almak.
- 6- Seçmek ve karar vermek
- 7- Gözden geçirmek ve değiştirmek.

Başlıca Etik İlkeleri:

- | | | | |
|-------------------------|----------------------|-----------------------------|--------------------------------|
| 1- Adalet | 6- İnsan Hakları | 11- Hırsızlık | 16- Hırsızlık |
| 2- Etilik | 7- Humanizm | 12- Saygı | 17- Ailelik - Aile sorumluluğu |
| 3- Doğruluk ve Doğruluk | 8- Bağlılık | 13- Tutumluluk | 18- Hak ve Özgürlük |
| 4- Tarafsızlık | 9- Hukukun üstünlüğü | 14- Demokrasi | 19- Emelin hakkını verme. |
| 5- Sorumluluk | 10- Sevgi | 15- Olumlu insan ilişkileri | |

ETİK DİŞİ DAVRANISLAR:

- | | | |
|---------------|-------------------------------------|--|
| 1- Ayrımcılık | 6- Sömürü (İstismar) | 11- Hakaret ve Küfür |
| 2- Kayırma | 7- Bencilik | 12- Bedensel ve Cinsel taciz |
| 3- Rüşvet | 8- Yolsuzluk | 13- Görev ve yetkinin kötüye kullanımı |
| 4- Mobing | 9- Sıddet ve Saldırganlık | 14- Dedikodu |
| 5- İhlal | 10- İlişkilerine Politik Karıştırma | 15- Zimmet. |

Etik Dışı Davranışların Sonuçları:

Bireysel

- * İsim kaybetme
- * Saygınlığını kaybetme
- * Toplumdan sayılma
- * Güvenliğini kaybetme
- * Kişisel huzurun zarar görmesi
- * Mesleki ve örgütsel bağlılığın zayıflaması
- * Özsaygının zayıflaması
- * Çalışma ark. ilişkilerin bozulması
- * Kişisel imajın bozulması

Kurumsal

- * Saygınlığını yitirme
- * Müsterisini kaybetme
- * İmajın zedelenmesi
- * İşbirliğinin zayıflaması
- * Grup çalış. etk. yitirmesi
- * Kurum içi iletişimin zarar gör.
- * Örgütsel bağlılığın zayıflaması

Toplumsal

- * Yaşamın kurumsallaştırılması
- * Etik değerlerin önemini yitirmesi
- * Anonim davranışların yaygınlaşması

Öğretmenlik Meslek Etik:

- | | |
|------------------------------|------------------------------|
| 1- Profesyonel Sorumluluk | 2- Mesleki Etik Dav. |
| 3- Mesleki uygulama ve Perf. | 4- Meslektaşlara Karşı E.D. |
| 5- Öğrencilere Karşı E.D. | 6- Aile ve Toplum Karşı E.D. |

Mesleki Etik İlkeleri:

- | | | |
|-------------|-----------------|----------------------|
| 1- Doğruluk | 3- Yeterlilik | 5- Mesleğe Bağlılık. |
| 2- Yasallık | 4- Güvenilirlik | |

Hediye Alma Yasası Dışında Olanlar:

- ✓ Görev yapılan kurumla iş, hizmet veya çıkar ilişkisi içinde bulunanlardan alınan karşılama veda ve kurtarma hediyeleri, burs, seyahat, ücretsiz konaklama ve hediye çekleri
- ✓ Tasınır veya tasınmaz mal veya hizmet satın alırken, satarken veya kiralarken piyasa fiyatına göre makul olmayan bedeller üzerinden yapılan işlemler.
- ✓ Hizmetten yararlananların vereceği her türlü esya, giysi, takı veya gıda türü hediyeler
- ✓ Görev yapılan kurumla iş veya hizmet ilişkisi içinde olanlardan alınan boru ve krediler

Etik Olanlar ⇒

- ✓ Görev yapılan kuruma katkı anlamına gelen, kurumun demirbaş listesine kaydedilmek ve kamuya açıklanmak koşulu ile alınanlar (makam aracı ve belli bir kamu görevlisinin hizmetine tahsis edilmek üzere alınan diğer hediyeler hariç) ile yapılan bağışlar.
- ✓ Kitap, dergi, makale, takvim, cd v.b. nitelikte olanlar.
- ✓ Halka açık yarışmalarda, kampanyalarda kazanılan ödül veya hediyeler
- ✓ Herkese açık konferans, sempozyum vb. etik verilen hatıra nit. hediyeler.
- ✓ Tanıtım amacına yönelik, herkese dağıtılan ve sembolik değeri bulunan reklam ve el san. ürün.
- ✓ Finans kurumlarından piyasa koşullarına göre alınan krediler.

Okul Yönetiminde Etik Değerler:

- * Bütün toplum üyelerine saygı.
- * Farklı kültür ve düşüncelere hoşgörü
- * Bireylerin eşitliği
- * Kaynakların eşit dağıtımı.

Ülkemizde Etik İlişkin Kurumsal Yapı:

*** Kamu Görevlileri Etik Kurulu ⇒ 11 üye ⇒

- Görevleri ⇒ Kamu görevlilerinin uymaları kop eden etik d. ilkelerini belirlemek
Etik d. ilkelerinin ihlali iddialarını resen veya başvuru üzerine incelemek
Kamuda etik kültürünü yerleştirmek üzere çalışmalar yapmak, destek olmak
Etik d. ilkelerinin uygulanmasında karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüş v

*** Etik Komisyonu ⇒ en az 3 kişi

- Görevleri ⇒ Kurumlarda etik kültürünü yerleştirir ve geliştirir.
Personelin etik dav. ilkeleri konusunda karşılaştıkları sorunlarla ilgili olarak öneri ve yönlendirme yapar.
Etik uygulamaları değerlendirir.

Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakk. Yönetmelik

- | | |
|------------------------------|--|
| * Kamu hizmeti bilinci | * Almac ve misyona bağlılık |
| * Halka hizmet bilinci | * Dürüstlük ve tarafsızlık |
| * Hizmet standartlarına uyma | * Saygınlık ve güven |
| * Nezaket ve saygı | * Çıkar çatışmasının kaçınma |
| * Yetkili Makama bildirim | * Görev ve yetkilerin menfaat sağlamak amacıyla kullanılmama |

- * Hediye alma
- * Kamu malı
- * Saygınlık
- * Bağışlayıcı
- Etik Davranış
- ✓ Etik d. ilke
- ✓ Personeli
- ✓ Etik kültür

* Hediye alma ve menfaat sağlama

* Kamu malları ve kaynakların kullanımı

* Savunululuktan kaçınma

* Bağıslayıcı açıklamalar ve gerçek dışı beyan

* Bilgi verme, saydamlık ve katılımcılık

* Yöneticilerin hesap verme sorumluluğu

* Eski kamu görevlileriyle ilişkiler

* Mal bildiriminde bulunma

Etik Davranış İlkelerinin Uygulanması ve Etik Kültürün Yerleştirilmesi

✓ Etik d. ilkelerine uyma

✓ Personeli bilgilendirme

✓ Etik kültürün yerlest. ve eğitimi

✓ Kurumsal etik ilkeleri

✓ Bilgi ve belge isteme yetkisi

NOT: Başvuru üzerine istenilen bilgi veya belgeye erişimi on beş iş günü içinde sağlarlar

Ancak; istenen belge, başvuru yapılan kurum içindeki başka bir birimden sağlanması otuz iş günü içinde olur.